

venster sluiten

deVerdieping
Trouw

 Denk aan het milieu. Denk na voor je print!

Tien-eurobiljet van 'eerlijke' katoen

Gijs Moes

13-7-07 - 00:00

Geld uitgeven zonder schuldgevoel is nu voor iedereen weggelegd. Biljetten van tien euro zijn voortaan deels gemaakt van eerlijk geproduceerde katoen, waar ook de arme boeren aan verdienen.

Het eerste 'eerlijke bankbiljet' ter wereld is gisteren overhandigd aan de minister Bos (financiën) en Koenders (ontwikkelingssamenwerking). Het briefje van tien euro is gemaakt van West-Afrikaanse katoen met een Max Havelaar-keurmerk, dat garandeert dat de boeren een eerlijke prijs krijgen voor hun product.

Stichting Solidaridad, de motor achter het project, hoopt dat de Afrikaanse katoenboeren het beter krijgen dankzij de nieuwe biljetten. Nu krijgen zij geen eerlijke prijs, omdat de katoenmarkt verpest is door landbouwsubsidies in Europa, de Verenigde Staten en China.

Amerikaanse katoenboeren in de Mississippi-delta ontvangen jaarlijks miljarden dollars subsidie. Zij produceren vooral genetisch gemanipuleerde katoen. China, inmiddels de grootste producent, spendeert ook al meer dan 1 miljard dollar. Europese katoen ook zwaar gesubsidieerd, komt vooral uit Spanje en Griekenland.

De katoenproductie vormt in veel landen een aanslag op het milieu, vanwege uitdroging en het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Bij de productie van de eerlijke katoen wordt het milieu ontzien, maar de eisen van Max Havelaar zijn niet zo streng als voor biologische katoen, zegt Bram Verkerke van Solidaridad. „Het gaat ons vooral om de arbeidsomstandigheden, en daarbij spelen bestrijdingsmiddelen natuurlijk ook een rol. ”

In de Nederlandse tientjes is dit jaar 31 ton Fair Trade-katoen verwerkt, twintig procent van de benodigde grondstof. Dat aandeel moet in de toekomst toenemen. „Of honderd procent haalbaar is, moet nog blijken”, aldus Verkerke. „Maar het wordt zeker meer dan nu.”

De biljetten zijn gedrukt bij Joh. Enschede in Haarlem, in opdracht van De Nederlandsche Bank. Een woordvoerder benadrukt dat de kwaliteit van de biljetten even hoog is als voorheen. „Dat is uitvoerig getest.” Bankbiljetten worden vanwege de slijtvastheid niet van papier gemaakt, maar van katoen (zie kader).

Als Enschede volgend jaar andere coupures drukt (de opdrachten worden verdeeld door de Europese Centrale Bank), dan wordt ook daarin de eerlijke katoen verwerkt. Bovendien worden de nationale banken in de andere eurolanden gewezen op deze mogelijkheid.

De eerlijke biljetten zijn er gekomen mede dankzij een actie van Solidaridad, ontwikkelingsorganisatie Icco en de vakbond CNV Jongeren. Zij zetten voormalig minister Zalm van financiën drie jaar geleden onder druk met de actie 'De euro stinkt'. Zalm wilde wel meewerken aan het initiatief en ging een weddenschap aan met de jongeren. Hij zou de eerlijke katoen een kans geven als zij tienduizend handtekeningen verzamelden. Dat lukte, en Zalm ging overstag.

Na een proefproject dat twee jaar duurde, zijn de biljetten er nu echt. De briefjes, die niet van de oude te onderscheiden zijn, komen gewoon in de omloop en gaan straks heel Europa door.

De Persgroep Digital. Alle rechten voorbehouden.